

Wir lesen „Eingedunkelt“ [...] nicht als Erweiterung eines Werks, dessen Bedeutung längst feststeht, sondern als Zeugnis einer tiefen Verstörung, von der der Dichter uns offenbar Kunde geben wollte.

**Harald Hartung,
„Frankfurter Allgemeine Zeitung“,
Nr. 233, 8. Oktober 1991.**

*Ми читаємо поетичний цикл
«Затьмарено» [...] не як розширення
творчого спадку, значення якого вже давно
усталене, а як свідчення глибокого
збентеження, про яке поет, очевидно,
прагне донести нам звістку.*

**Гаральд Гартунґ,
«Франкфуртер Альгемайне цайтунґ»,
№ 233, 8 жовтня 1991 р.**

*Diese Verse behaupten ihren eigenen Wert. Sie müssen nicht –
irgendwann – im Apparat einer Kritischen Ausgabe versteckt werden.*

Rolf Michaelis, „Die Zeit“, Nr. 42, 11. Oktober 1991.

*Ці вірші утверджують свою власну цінність. Вони не мусять –
колись у майбутньому – бути сховані в апараті критичного видання.*

Рольф Міхаеліс, «Ді Цайт», № 42, 11 жовтня 1991 р.

ПАУЛЬ ЦЕЛАН

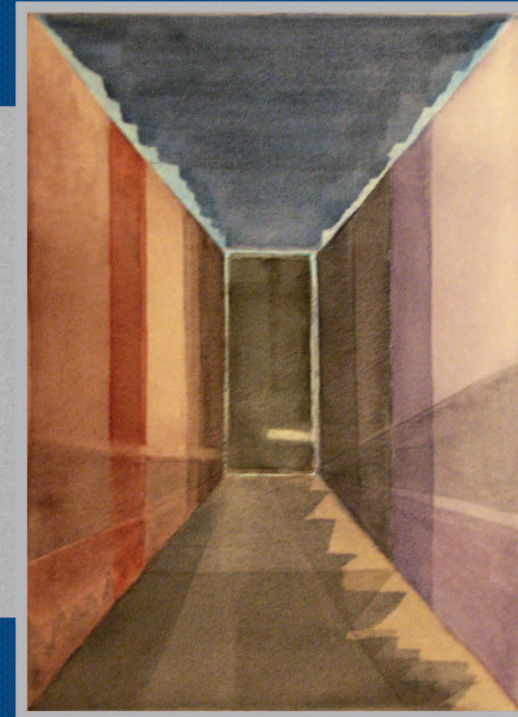
ПАУЛЬ

ЗАТЬМАРЕНО

PAUL CELAN

EINGEDUNKELT

Gedichte

ПАУЛЬ ЦЕЛАН

ЗАТЬМАРЕНО

Поезії

Меридіан серця

*Diese Gedichte sind rudimentäre
Tagebuchskizzen zu Gedichten; Stichworte,
notiert, um ins deutlicher Sagbare vorgetrieben
zu werden, aber dann festgehalten ohne
Fortsetzung.*

**Helmut Heißenbüttel,
„Merkur“ (22), Nr. 248, 1968.**

*Ці поезії – рудиментарні шкіци до віршів;
ключові слова, занотовані, щоб бути
пересадженими у чіткіше промовляння,
котрі, однак, залишилися без свого
продовження.*

**Гельмут Гайсенбюттель,
«Меркур» (22), № 248, 1968 р.**

Bibliothek der deutschsprachigen Literatur
Бібліотека німецькомовної літератури

Меридіан серця

Meridian des Herzens

PAUL CELAN

EINGEDUNKELT
UND GEDICHTE AUS DEM UMKREIS
VON „EINGEDUNKELT“

*Herausgegeben von Bertrand Badiou
und Jean-Claude Rambach*

*Ins Ukrainische übersetzt,
mit Nachwort und Glossar
von Petro Rychlo*

Czernowitz
2020

ПАУЛЬ ЦЕЛАН

ЗАТЬМАРЕНО

ТА ВІРШІ З ТЕМАТИЧНОГО КОЛА
«ЗАТЬМАРЕНО»

*Упорядкування
Бертрана Бадью і Жан-Клода Рамбаха*

*Переклад з німецької,
післямова та глосарій
Петра Рихла*

Чернівці
2020

Целан, Пауль**Затьмарено тавірші з тематичного кола «Затьмарено» /**

Упорядкування Бертрана Бадью і Жан-Клода Рамбаха.

Переклад з німецької, післямова та глосарій Петра Рихла (нім. та укр. мовами). – Чернівці : Книги – XXI, 2020. – 116 с.

ISBN 978-617-614-306-2

Die in diesem Band enthaltenen Gedichte sind erst 1991, zwanzig Jahre nach dem Tod des Autors, erschienen, obwohl ein Teil von ihnen bereits 1968 in einer kleinen Anthologie publiziert wurde. Sie stammen aus einem handschriftlichen Konvolut, das sich in Celans Arbeitsbüro an der École Normale Supérieure gefunden hatte, und wurden zwischen Februar und Mai 1966 in der Psychiatrischen Universitätsklinik St. Anne geschrieben. Somit fallen sie chronologisch in die Endphase der Arbeit an dem Gedichtband „Fadensonnen“, mit dem sie auch viele thematische Überschneidungen haben. Zwei Leitmotive dominieren hier – das Motiv des Lichtverlustes und das Leidmotiv. Ihrem Bildsystem nach gehören sie zu Celans „atonalen“ Dichtung.

Поезії, які містяться у цій збірці, з'явилися у світ тільки в 1991 р., через двадцять років після смерті автора, хоча частина з них була опублікована ще 1968 року в невеличкій антології. Вони походять з рукописного конволюту, віднайденого в робочому бюро Целана у Вищій нормальній школі, й були написані між лютим і травнем 1966 року в Психіатричній університетській клініці св. Анни. Таким чином, хронологічно вони припадають на завершальну фазу роботи над збіркою «Волокнисті сонця», з якою мають багато тематичних паралелей. Два лейтмотиви домінують тут – мотив утрати світла й мотив страждань. За своєю образною системою вони належать до «атональної» лірики Целана.

Видання здійснене за фінансової підтримки

Представництва Австрійської служби академічного обміну, м. Львів

oeadПредставництво
у Львові

Перекладено за виданням: **Paul Celan. Eingedunkelt und Gedichte aus dem Umkreis von Eingedunkelt.** Hrsg. von Bertrand Badiou und Jean-Claude Rambach. – Frankfurt am Main: Suhrkamp Verlag 1991.

В оформленні книги використано картину **Гельги фон Льовеніх** *Затьмарено* до однойменної збірки поезій Пауля Целана (акварель з пігментними фарбами на французькому папері ручного виготовлення типу торшон, 30 x 21 см, 2019).

Bei der Ausstattung des Buches wurde das Bild von **Helga von Loewenich** *Eingedunkelt* zu Paul Celans gleichnamigem Gedichtband (Aquarell mit Farbpigmenten auf handgeschöpftem französischem Torchonpapier, 30 x 21 cm, 2019) verwendet.

Eingedunkelt und Gedichte aus dem Umkreis von Eingedunkelt (1991)

© Suhrkamp Verlag Frankfurt am Main 1991. All rights reserved by Suhrkamp Verlag Berlin

© Петро Рихло, переклад, післямова, глосарій, 2020.

© Видавництво «Книги – XXI», 2020.

Inhalt

Зміст

EINGEDUNKELT

ЗАТЬМАРЕНО

Bedenkenlos	10
<i>Без вагань</i>	11
Nach dem Lichtverzicht	12
<i>Після відмови від сяйва</i>	13
Deutlich	14
<i>Чітко</i>	15
Vom Hochseil	16
<i>З високостей</i>	17
Über die Köpfe	18
<i>Над тім'ям голів</i>	19
Wirfst du	20
<i>Ти закинеш</i>	21
Angefochtener Stein	22
<i>Опротестований камінь</i>	23
Eingedunkelt	24
<i>Затьмарено</i>	25
Füll die Ödnis	26
<i>Скинь цю пустку</i>	27
Einbruch	28
<i>Навала безладдя</i>	29
Mit uns	30
<i>З нами</i>	31

GEDICHTE AUS DEM UMKREIS VON „EINGEDUNKELT“

ВІРШІ ДОВКОЛА ЦИКЛУ «ЗАТЬМАРЕНО»

Notgesang	34
<i>Приневолений спів</i>	35
Zeitlücke	36
<i>Прогалина часу</i>	37
Oder es kommt	38
<i>Або ж надійде</i>	39
Mit dem rotierenden	40
<i>Із вертлявою</i>	41

Das Narbenwahre	42
<i>Рубцево-правдиве</i>	43
Das Seil, zwischen zwei	44
<i>Ця линва</i>	45
Mit Seetang-Geschmeide gefesselt	46
<i>Скуті намистом із жабуруння</i>	47
Die leere Mitte	48
<i>Порожнє осердя</i>	49
Das am Gluteisen hier	50
<i>Тут, на розпеченій штабі</i>	51
Erlisch nicht ganz	52
<i>Не згасни весь</i>	53
Wildnis	54
<i>Дикі зарості</i>	55
Schrei dich nicht	56
<i>Не вписуйся</i>	57
Der Geist, flüssig	58
<i>Дух, тихоплинний</i>	59
Weihgüsse	60
<i>Жертовні узливи</i>	61
Die Zerstörungen?	62
<i>Руйнування?</i>	63
Herbeigewehte	64
<i>Вітром прибита</i>	65
Lindenblättrige	66
<i>Липолисте</i>	67

* * *

Um dein Gesicht	70
<i>Довкрузь твого обличчя</i>	71
Flüssiges Gold	72
<i>Плинне золото</i>	73
Die Atemlosigkeiten des Denkens	74
<i>Бездиханності мислення</i>	75
Kantige	76
<i>Вуглувата</i>	77
Unterhöhlt	78
<i>Підточений</i>	79

Vor Scham	80
<i>Від сорому</i>	81
Im Kreis	82
<i>В цім колі</i>	83
Nachwort	84
Післямова	95
Глосарій	105

EINGEDUNKELT

ЗАТЪМАРЕНО

BEDENKENLOS,
den Vernebelungen zuwider
glüht sich der hängende Leuchter
nach unten, zu uns

Vielarmiger Brand,
sucht jetzt sein Eisen, hört,
woher, aus Menschenhautnähe,
ein Zischen,

findet,
verliert,

schroff
liest sich, minutenlang,
die schwere,
schimmernde
Weisung.

БЕЗ ВАГАНЬ*,
затуманенням наперекір*,
жевріє тихо світильник
донизу, до нас

Велерука пожежа*
шукає нині свого заліза, слухає,
звідки, з підшкірних залоз людини,
чутно шкварчання,

знаходить,
втрачає,

різко*
читається, впродовж хвилини,
важкий,
мерехтливий
припис.

NACH DEM LICHTVERZICHT:
der vom Botengang helle,
hallende Tag.

Die blühselige Botschaft,
schriller und schriller,
findet zum blutenden Ohr.

Після відмови від світла*:
сяйний від кур'єрських доручень,
день гомінкий.

Розквітло-блаженне* послання,
різкіше й різкіше,
прямує до кровоточивого вуха.

DEUTLICH, weithin, das offne
Umklammerungszeichen,

Entlassen die Liebenden,
auch aus der Ulmwurzel-Haft,

Schwarz-
züngiges, reif, am Sterben,
wird abermals laut, Beglänzt
rückt näher.

Чітко, у далеч, відкритий
знак затискання,

закоханих звільнено,
також з-під арешту в'язового коріння*,

чорно-
язике, доспіле, вже при вмиранні*,
робиться знову гучним, блиском озорене
присувається ближче*.

VOM HOCHSEIL herab-
gezwungen, ermisst du,
was zu gewärtigen ist
von soviel Gaben,

Käsig-weißes Gesicht
dessen, der über uns herfällt,

Setz die Leuchtzeiger ein, die Leucht-
ziffern,

Sogleich, nach Menschenart,
mischt sich das Dunkel hinzu,
das du herauserkennst

aus all diesen
unbußfertigen, unbotmäßigen
Spielen.

З високостей
спущений вниз*, ти вираховуєш,
чого ще можна чекати
від незліченних дарів,

Біле, мов сир, лице*
того, хто нападає на нас,

Вистав освітлені стрілки, освітлені
цифри,

Відразу, як звично в людей,
долучається темінь,
яку ти впізнаєш

з усіх цих
нерозкаяних*, непоступливих*
ігор.

ÜBER DIE KÖPFE
hinweggewuchtet
das Zeichen, traumstark entbrannt
am Ort, den es nannte.

Jetzt:
Mit dem Sandblatt winken,
bis der Himmel
raucht.

Над тім'ям голів
зрушено з місця*
той символ, снопотужно запалений
в стороні, яку він назвав.

Тепер бо:
Махати тютюновим листком,
поки небо
не закадить*.

WIRFST DU
den beschrifteten
Ankerstein aus?

Mich hält hier nichts,

nicht die Nacht der Lebendigen;
nicht die Nacht der Unbändigen,
nicht die Nacht der Wendigen,

Komm, wälz mit mir den Türstein
vors Unbezwungene Zelt.

Ти закинеш
той пописаний
кам'яний якір*?

Мене тут ніщо не тримає,

ані ніч сьогосвітніх,
ані ніч непривітних*,
ані ніч перелітних,

Ходи, покоти-но зі мною придверний камінь*
під намет Непокори.

ANGEFOCHTENER STEIN,
grüngrau, entlassen
ins Enge.

Enthökerte Glutmonde
leuchten
das Kleinstück Welt aus:

das also warst du
auch.

In den Gedächtnislücken
stehn die eigenmächtigen Kerzen
und sprechen Gewalt zu.

ОПРОТЕСТОВАНИЙ КАМІНЬ,
сіро-зелений, відпущений
у тісноту.

Неспродані тліючі місяці*
осявають
шматочок світу:

отож ти також був
ним.

У проймах пам'яті
стоять самовільні свічки
і вітають насильство.

EINGEDUNKELT
die Schlüsselgewalt.
Der Stoßzahn regiert,
von der Kreidenspur her,
gegen die Welt-
sekunde.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.